

31989L0655

30.12.1989

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 393/13

DIREKTIVA SVETA
z dne 30. novembra 1989
o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za uporabo delovne opreme delavcev pri delu (druga
posebna direktiva v smislu člena 16 (1) Direktive 89/391/EGS)

(89/655/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 118a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾, podanega po posvetovanju s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker člen 118a Pogodbe predvideva, da Svet s pomočjo direktiv sprejme minimalne zahteve za spodbujanje izboljšav, še posebno v delovnem okolju, za zagotovitev boljše ravni zaščite varnosti in zdravja delavcev;

ker se morajo v skladu z omenjenim členom take direktive izogibati nalaganju upravnih, finančnih in pravnih omejitev na način, ki bi zadrževal oblikovanje ter razvoj malih in srednjih podjetij;

ker sporočilo Komisije o njenem programu v zvezi z varnostjo, higieno in zdravjem pri delu ⁽⁴⁾ predvideva sprejetje direktive o uporabi delovne opreme pri delu;

ker je Svet v svoji resoluciji z dne 21. decembra 1987 o varnosti, higieni in zdravju pri delu ⁽⁵⁾ upošteval namen Komisije, da mu v bližnji prihodnosti preda minimalne zahteve v zvezi z organiziranjem varnosti in zdravja pri delu;

ker je izpolnjevanje minimalnih zahtev, namenjenih zagotavljanju boljšega standarda varnosti in zdravja pri delu pri uporabi delovne opreme, bistveno za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev;

ker je ta direktiva posebna direktiva v smislu člena 16 (1) direktive Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu ⁽⁶⁾; ker se zato določbe omenjene direktive v celoti uporabljajo za področje uporabe delovne opreme s strani delavcev pri delu, ne da bi to vplivalo na strožje in/ali bolj specifične določbe, vsebovane v tej direktivi;

ker ta direktiva predstavlja praktičen vidik uresnitve socialne dimenzije notranjega trga;

ker se v skladu z direktivo 83/189/EGS ⁽⁷⁾ od držav članic zahteva, da Komisijo obvestijo o vsakem osnutku tehničnih predpisov v zvezi s stroji, opremo in napeljavami;

ker se v skladu z odločbo 74/325/EGS ⁽⁸⁾, nazadnje spremenjeno z Aktom o pristopu iz leta 1985, Komisija posvetuje s Svetovalnim odborom za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu o izdelavi osnutkov predlogov s tega področja,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

ODDELEK I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet

1. Ta direktiva, ki je druga posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS, predpisuje minimalne varnostne in zdravstvene zahteve za uporabo delovne opreme s strani delavcev pri delu, kot je opredeljeno v členu 2.

2. Določbe direktive 89/391/EGS se v celoti uporabljajo za celotno področje, omenjeno v odstavku 1, ne da bi to vplivalo na strožje in/ali posebne določbe, vsebovane v tej direktivi.

⁽¹⁾ UL C 114, 30.4.1988, str. 3,
 UL C 106, 26.4.1989, str. 13 in
 UL C 287, 15.11.1989, str. 12.

⁽²⁾ UL C 326, 19.12.1988, str. 132 in
 UL C 256, 9.10.1989, str. 65.

⁽³⁾ UL C 318, 12.12.1988, str. 26.

⁽⁴⁾ UL C 28, 3.2.1988, str. 3.

⁽⁵⁾ UL C 28, 3.2.1988, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 109, 26.4.1983, str. 8.

⁽⁸⁾ UL L 185, 9.7.1974, str. 15.

Člen 2

Opredelitve

V tej direktivi imajo naslednji izrazi sledeč pomen:

- (a) „delovna oprema“: vsak stroj, aparat, orodje ali instalacija, uporabljena pri delu;
- (b) „uporaba delovne opreme“: vsaka dejavnost, ki vključuje delovno opremo, kot zagon ali zaustavitev opreme, njena uporaba, transport, popravilo, sprememba, vzdrževanje in servisiranje ter, še zlasti, čiščenje;
- (c) „nevarno območje“: vsako območje znotraj in/ali okoli delovne opreme, v katerem je izpostavljeni delavec podvržen tveganju za svoje zdravje ali varnost;
- (d) „izpostavljeni delavec“: vsak delavec, ki se v celoti ali deloma nahaja na nevarnem območju;
- (e) „upravljavac“ delavec ali delavci z nalogo uporabljati delovno opremo.

ODDELEK II

OBVEZNOSTI DELODAJALCA

Člen 3

Splošne obveznosti

1. Delodajalec mora sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da je delovna oprema, dana na voljo delavcem v podjetju in/ali ustanovi, primerna za opravljanje dela ali pravilno prilagojena v ta namen in jo delavci lahko uporabljajo, ne da bi ogrožala njihovo varnost ali zdravje.

Delodajalec mora biti pri izbiri delovne opreme, katere uporabo predlaga, pozoren na posebne delovne pogoje in značilnosti ter na nevarnosti, ki obstajajo v podjetju in/ali ustanovi, še zlasti na delovnem mestu, za varnost in zdravje delavcev in/ali na morebitne dodatne nevarnosti, ki jih predstavlja uporaba te delovne opreme.

2. Kjer ni mogoče v celoti zagotoviti, da delavci lahko uporabljajo delovno opremo brez tveganja za varnost ali zdravje, mora delodajalec sprejeti ustrezne ukrepe za zmanjšanje tveganj do najmanjše možne mere.

Člen 4

Pravila glede delovne opreme

1. Brez vpliva na člen 3, mora delodajalec pridobiti in/ali uporabiti:

- (a) delovno opremo, ki — če je delavcem v podjetju in/ali ustanovi zagotovljena prvič po 31. decembru 1992 — izpolnjuje:
 - (i) določbe vseh ustreznih veljavnih direktiv Skupnosti;
 - (ii) minimalne zahteve, predpisane v Prilogi, če se ne uporablja druga direktiva Skupnosti ali pa se uporablja samo delno;
- (b) delovno opremo, ki — če je delavcem v podjetju in/ali ustanovi že zagotovljena pred 31. decembrom 1992 — izpolnjuje minimalne zahteve, predpisane v Prilogi, najkasneje štiri leta po omenjenem datumu.

2. Delodajalec sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev, da se delovna oprema vso svojo življenjsko dobo ohranja, s pomočjo primerne vzdrževanja, tako da izpolnjuje določbe odstavka 1(a) ali (b), kot se uporabljajo.

Člen 5

Delovna oprema, povezana s posebnimi tveganji

Kadar uporaba delovne opreme lahko pomeni posebno tveganje za varnost ali zdravje delavcev, delodajalec sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da

- je uporaba delovne opreme omejena na tiste osebe, ki imajo nalogo, da jo uporabljajo;
- so v primeru popravil, sprememb, vzdrževanja ali servisiranja, zadevni delavci določeni za opravljanje tega dela.

Člen 6

Informiranje delavcev

1. Brez vpliva na člen 10 Direktive 89/391/EGS mora delodajalec sprejeti ukrepe, ki zagotavljajo, da imajo delavci na voljo primerne informacije, ter, kadar je potrebno, pisna navodila za delovno opremo, ki jo uporabljajo pri delu.

2. Informacije in pisna navodila morajo vsebovati vsaj primerne varnostne in zdravstvene informacije o:

- pogojih uporabe delovne opreme,
- predvidljivih neobičajnih razmerah,
- zaključkih v zvezi z izkušnjami pri uporabi delovne opreme, kjer je to potrebno.

3. Informacije in pisna navodila morajo biti zadevnim delavcem razumljiva.

Člen 7

Usposabljanje delavcev

Brez vpliva na člen 12 Direktive 89/391/EGS delodajalec sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da

- morajo delavci, ki uporabljajo delovno opremo, biti deležni primernega usposabljanja, vključno z usposabljanjem o vseh tveganjih, ki jih taka uporaba lahko pomeni,
- so delavci, omenjeni v drugi alineji člena 5, deležni primernega posebnega usposabljanja.

Člen 8

Posvetovanje z delavci in njihovo sodelovanje

Posvetovanje in sodelovanje delavcev in/ali njihovih zastopnikov o zadevah, zajetih s to direktivo, vključno z njenimi Prilogami, se opravlja v skladu s členom 11 Direktive 89/391/EGS.

ODDELEK III

RAZNE DOLOČBE

Člen 9

Spremembe Priloge

1. Dodatek k dodatnim minimalnim zahtevam k Prilogi, uporabljenih za specifično delovno opremo, omenjeno v njeni točki 3, sprejme Svet po postopku, predpisanem v členu 118a Pogodbe.
2. Tehnične prilagoditve Priloge, ki so posledica:
 - sprejetja direktiv o tehnični uskladitvi in standardizaciji delovne opreme in/ali

- tehničnega napredka, sprememb v mednarodnih predpisih, specifikacijah ali znanja na področju delovne opreme

se sprejmejo po postopku, predpisanem v členu 17 Direktive 89/391/EGS.

Člen 10

Končne določbe

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 31. decembra 1992. O tem takoj obvestijo Komisijo.
2. Države članice Komisiji sporočijo besedila določb nacionalne zakonodaje, ki so jih že sprejele ali jih sprejemajo na področju, urejenem s to direktivo.
3. Države članice Komisiji vsakih pet let poročajo o praktičnem izvajanju določb te direktive, pri čemer navedejo stališča delodajalcev in delavcev.

Komisija skladno s tem obvesti Evropski parlament, Svet, Ekonomsko-socialni odbor in Svetovalni odbor za varnost, higieno in varovanje zdravja pri delu.

4. Komisija občasno poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru o izvajanju te direktive ob upoštevanju odstavkov 1 do 3.

Člen 11

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 30. novembra 1989

Za Svet

Predsednik

J. P. SOISSON

PRILOGA

MINIMALNE ZAHTEVE IZ ČLENA 4(1)(a)(ii) in (b)

1. **Splošna opomba**

Obveznosti, predpisane v tej Prilogi, se uporabljajo ob upoštevanju določb direktive in, kjer obstaja tveganje, za določeno delovno opremo.

2. **Splošne minimalne zahteve, ki veljajo za delovno opremo**

- 2.1 Krmilne naprave za delovno opremo, ki vpliva na varnost, morajo biti jasno vidne in prepoznavne ter ustrezno označene, kadar je to potrebno.

Krmilne naprave morajo biti, razen nekaterih, zunaj območij nevarnosti in nameščene tako, da njihovo delovanje ne more povzročiti dodatne nevarnosti. V primeru nenamernega delovanja ne smejo povzročiti nobenih tveganj.

Če je treba, mora biti omogočeno, da upravljavec z glavnega nadzornega položaja zagotovi, da na nevarnih območjih ni navzoče nobene osebe. Če to ni mogoče, se mora pred vsakim zagonom stroja avtomatično sprožiti varnostni sistem, kot npr. zvočni in/ali vidni opozorilni signal. Izpostavljeni delavec mora imeti dovolj časa in/ali sredstev, da se izogne nevarnostim, ki jih povzroča zagon ali ustavitev delovne opreme.

Krmilni sistemi morajo biti varni. Okvara ali poškodba krmilnega sistema ne sme povzročiti nevarnega položaja.

- 2.2 Zagon delovne opreme mora biti mogoč samo z namernim upravljanjem krmilne naprave, predvidene za ta namen.

Enako velja:

- za ponovni zagon po zaustavitvi iz katerega koli razloga,
- za krmiljenje pomembne spremembe v pogojih delovanja (npr. hitrost, pritisk, itd.).

razen če tak ponovni zagon ali sprememba izpostavljenim delavcem ne povzroča kakršnihkoli nevarnosti.

Ta zahteva se ne uporablja glede ponovnega zagona ali spremembe pogojev delovanja kot posledice običajnega delovnega ciklusa avtomatske naprave.

- 2.3 Vsa delovna oprema mora imeti krmilno napravo, da se lahko popolnoma in varno ustavi.

Vsaka delovna postaja mora biti opremljena s krmiljem za ustavitev dela ali celotne delovne opreme, odvisno od vrste nevarnosti, tako da je oprema v varnem stanju. Krmilje za zaustavitev opreme mora imeti prednost pred krmilji za zagon. Potem, ko so se delovna oprema ali njeni nevarni deli ustavili, je treba izključiti dovod energije za ta vklopna stikala.

- 2.4 Kjer je potrebno in odvisno od nevarnosti, ki jih predstavlja oprema, ter njenega običajnega časa ustavitve, mora biti delovna oprema opremljena z napravo za izklop v sili.

- 2.5 Delovna oprema, ki predstavlja tveganje zaradi padajočih predmetov ali odvrženih predmetov, mora biti opremljena s primernimi varnostnimi napravami, glede na tveganje.

Delovna oprema, ki predstavlja nevarnost zaradi emisij plinov, pare, tekočine ali prahu, mora biti opremljena z ustreznimi napravami v bližini virov nevarnosti za zadrževanje in/ali izločanje.

- 2.6 Delovno opremo in dele te opreme je treba, kjer je to potrebno za varnost in zdravje delavcev, stabilizirati s sponami ali na nek drug način.

- 2.7 Kjer gre za tveganje zloma ali razpada delovne opreme, ki lahko predstavljajo znatno nevarnost za varnost ali zdravje delavcev, je treba sprejeti ustrezne varnostne ukrepe.

- 2.8 Kjer gre za tveganje mehanskega stika z gibljivimi deli delovne opreme, kar bi lahko pripeljalo do nezgod, je treba te dele zavarovati z varovali ali napravami za preprečevanje dostopa do nevarnih območij ali zaustaviti premikanje nevarnih delov, preden se doseže območja nevarnosti.

Varovala in varnostne naprave:

- morajo imeti čvrsto konstrukcijo,
 - ne smejo povzročiti dodatnega tveganja,
 - se ne smejo zlahka odstraniti ali narediti za neučinkovite,
 - morajo biti nameščene na zadostni razdalji od nevarnega območja,
 - ne smejo bolj kakor je potrebno omejevati pogleda na delovni ciklus opreme,
 - morajo omogočati potrebne postopke za namestitve ali zamenjavo delov ter za vzdrževalna dela, pri čemer omejujejo dostop samo do območja, kjer je treba opravljati delo in, če je mogoče, brez odstranitve varovala ali varnostne naprave.
- 2.9 Območja in mesta za delo na delovni opremi in njeno vzdrževanje morajo biti primerno osvetljeni v skladu s postopkom, ki naj se opravi.
- 2.10 Deli delovne opreme z visoko ali zelo nizko temperaturo morajo biti, kjer je potrebno, zavarovani, da bi se izognili tveganjem delavcev, ki prihajajo v stik z njimi ali preveč blizu njih.
- 2.11 Opozorilne naprave na delovni opremi morajo biti nedvoumne ter zlahka zaznavne in razumljive.
- 2.12 Delovno opremo se lahko uporablja samo za postopke in pod pogoji, za katere ustreza.
- 2.13 Omogočeno mora biti opravljati postopke vzdrževanja, kadar je oprema zaustavljena. Če to ni mogoče, mora biti omogočena izvedba varnostnih zaščitnih ukrepov za opravljanje teh postopkov ali da se ti postopki opravijo zunaj nevarnih območij.
- Če ima kateri od strojev knjigo vzdrževanja, jo je treba tekoče voditi.
- 2.14 Vsa delovna oprema mora biti opremljena z jasno prepoznavnimi sredstvi za izolacijo od vseh lastnih virov energije.
- Ponovna povezava mora biti taka, da za delavce ne predstavlja tveganja.
- 2.15 Delovna oprema mora imeti opozorila in oznake, ki so bistvenega pomena za zagotovitev varnosti delavcev.
- 2.16 Delavci morajo imeti varen način dostopa do vseh območij, potrebnih za proizvodne, prilagoditvene in vzdrževalne postopke, ter možnost varnega zadrževanja na njih.
- 2.17 Vsa delovna oprema mora biti taka, da so delavci varni pred tveganji vžiga, pregretja, izpusta (uhajanja, izločanja) plinov, prahu, tekočin, pare ali drugih snovi, ki se proizvajajo, uporabljajo ali hranijo v delovni opremi.
- 2.18 Vsa delovna oprema mora biti taka, da so delavci varni pred eksplozijo delovne opreme ali drugih snovi, ki se proizvajajo, uporabljajo ali hranijo v delovni opremi.
- 2.19 Vsa delovna oprema mora ustrezno varovati izpostavljene delavce pred tveganjem posrednega ali neposrednega stika z elektriko.

3. Minimalne dodatne zahteve za specifično delovno opremo

kot so navedene v členu 9(1) direktive.
